Dan id-dokument ġie magħmul bil-ħsieb li jintuża bħala għodda ta' dokumentazzjoni u l-istituzzjonijiet ma jassumu l-ebda responsabbiltà għall-kontenut tiegħu

►B

DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL

ta' l-1 ta' Ottubru 2007

dwar il-konklużjoni ta' konsultazzjonijiet mar-Repubblika tal-Gżejjer Fiġi taħt l-Artikolu 96 tal-Ftehim ta' Partenarjat AKP-KE u l-Artikolu 37 ta' l-Istrument ta' Kooperazzjoni fl-Iżvilupp

(2007/641/KE)

(ĠU L 260, 5.10.2007, p. 15)

Emendata minn:

		Ġurnal Uffiċjali		
		Nru	Paġna	Data
►M1	Deċiżjoni tal-Kunsill 2009/735/KE tal-24 ta' Settembru 2009	L 262	43	6.10.2009
►M2	Deċiżjoni tal-Kunsill 2010/208/UE tad-29 ta' Marzu 2010	L 89	7	9.4.2010
►M3	Deċiżjoni tal-Kunsill 2010/589/UE tas-27 ta' Settembru 2010	L 260	10	2.10.2010
►M4	Deċiżjoni tal-Kunsill 2011/219/UE tal-31 ta' Marzu 2011	L 93	2	7.4.2011
►M5	Deċiżjoni tal-Kunsill 2011/637/UE tas-26 ta' Settembru 2011	L 252	1	28.9.2011

▼B

DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL

ta' l-1 ta' Ottubru 2007

dwar il-konklużjoni ta' konsultazzjonijiet mar-Repubblika tal-Gżejjer Fiġi taħt l-Artikolu 96 tal-Ftehim ta' Partenarjat AKP-KE u l-Artikolu 37 ta' l-Istrument ta' Kooperazzjoni fl-Iżvilupp

(2007/641/KE)

IL-KUNSILL ta' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea,

Wara li kkunsidra l-Ftehim ta' Sħubija bejn il-membri tal-grupp ta' Stati Afrikani, tal-Karibew u tal-Paċifiku, min naħa u l-Komunità Ewropea u l-Istati Membri min naħa l-oħra, iffirmat f'Cotonou fit-23 ta' Ġunju 2000 ([1]) u kif rivedut fil-Lussemburgu fil-25 ta' Ġunju 2005 ([2]) ("Ftehim ta' Partenarjat AKP-KE"), u b'mod partikolari l-Artikolu 96 tiegħu,

Wara li kkunsidra l-Ftehim Intern bejn ir-rappreżentanti tal-gvernijiet ta' l-Istati Membri, li jiltaqgħu fi ħdan il-Kunsill, dwar miżuri li għandhom jittieħdu u proċeduri li għandhom ikunu segwiti għall-implimentazzjoni tal-Ftehim ta' Partenarjat AKP-KE ([3]), u b'mod partikolari l-Artikolu 3 tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament (KE) Nru 1905/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2006 li jistabbilixxi strument ta' finanzjament tal-koperazzjoni għall-iżvilupp ([4]) ("l-Istrument għall-Kooperazzjoni fl-Iżvilupp "), u b'mod partikolari l-Artikolu 37 tiegħu,

Wara li kkunsidra l-proposta mill-Kummissjoni,

Billi:

(1) L-elementi essenzjali msemmija fl-Artikolu 9 tal-Ftehim ta' Sħubija AKP-KE ġew miksura.

(2) Il-valuri msemmija fl-Artikolu 3 ta' l-Istrument għall-Kooperazzjoni fl-Iżvilupp ġew miksura.

(3) Fit-18 ta' April 2007, skond l-Artikolu 96 tal-Ftehim ta' Sħubija AKP-KE u l-Artikolu 37 ta' l-Istrument għall-Kooperazzjoni fl-Iżvilupp, bdew konsultazzjonijiet formali mal-pajjiżi ta' l-AKP u r-Repubblika tal-Gżejjer Fiġi li fihom l-awtoritajiet tal-Fiġi għamlu impenji speċifiċi sabiex jirrimedjaw il-problemi identifikati mill-Unjoni Ewropea u jimplimentawhom.

([1]) ĠU L 317, 15.12.2000, p. 3.
([2]) ĠU L 287, 28.10.2005, p. 4.
([3]) ĠU L 317, 15.12.2000, p. 376.
([4]) ĠU L 378, 27.12.2006, p. 41.

▼B

(4) Ittieħdu xi miżuri sostantivi fir-rigward ta' wħud mill-impenji msemmija hawn fuq; madanakollu ħafna impenji importanti li jirrigwardaw l-elementi essenzjali tal-Ftehim ta' Sħubija AKP-KE u l-Istrument għall-Kooperazzjoni fl-Iżvilupp għadhom iridu jkunu implimentati,

IDDEĊIEDA KIF ĠEJ:

Artikolu 1

Il-Konsultazzjonijiet mar-Repubblika tal-Gżejjer Fiġi taħt l-Artikolu 96 tal-Ftehim ta' Sħubija AKP-KE u l-Artikolu 37 ta' l-Istrument għall-Kooperazzjoni fl-Iżvilupp huma konklużi.

Artikolu 2

Il-miżuri xierqa stabbiliti fl-ittra annessa huma hawnhekk adottati bħala miżuri xierqa taħt l-Artikolu 96(2)(ċ) tal-Ftehim ta' Sħubija AKP-KE u l-Artikolu 37 ta' l-Istrument għall-Kooperazzjoni fl-Iżvilupp.

Artikolu 3

Din id-Deċiżjoni għandha tidħol fis-seħħ fil-jum ta' l-adozzjoni tagħha.

▼M5

Hija se tiskadi fit-30 ta' Settembru 2012. Hija għandha tiġi riveduta regolarment tal-anqas darba kull sitt xhur.

▼B

Artikolu 4

Din id-Deċiżjoni għandha tiġi pubblikata fil-*Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea*.

▼M5

ANNESS

ITTRA

L-Eċċellenza Tiegħu Ratu Epeli NAILATIKAU

President tar-Repubblika ta' Fiġi

Suva

Ir-Repubblika ta' Fiġi

Eċċellenza,

L-Unjoni Ewropea (UE) tagħti importanza kbira lid-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 9 tal-Ftehim ta' Sħubija AKP-UE u l-Artikolu 3 tal-Istrument ta' Kooperazzjoni fl-Iżvilupp. Is-sħubija AKP-UE hija bbażata fuq ir-rispett għad-drittijiet tal-bniedem, il-prinċipji demokratiċi u l-istat tad-dritt, li jagħtu forma lill-elementi essenzjali tal-Ftehim ta' Sħubija AKP/UE, u lill-bażi tar-relazzjonijiet tagħna.

Fil-11 ta' Diċembru 2006 l-Kunsill tal-UE kkundannat il-kolp ta' stat militari li seħħ fir-Repubblika ta' Fiġi (Fiġi).

Skont l-Artikolu 96 tal-Ftehim ta' Sħubija AKP-UE, u b'kunsiderazzjoni għall-fatt li l-kolp ta' stat militari li seħħ fil-5 ta' Diċembru 2006 jikkostitwixxi ksur tal-elementi essenzjali elenkati fl-Artikolu 9 tiegħu, l-UE stiednet lill-Fiġi għal konsultazzjonijiet, kif previst fil-Ftehim Sħubija AKP-UE, sabiex is-sitwazzjoni tiġi eżaminata bir-reqqa u, fejn neċessarju, jittieħdu passi biex tiġi rimedjata.

Il-parti formali ta' dawk il-konsultazzjonijiet bdew fi Brussell fit-18 ta' April 2007. L-UE laqgħet b'sodisfazzjon il-fatt li f'dak iż-żmien il-Gvern Interim ikkonferma għadd ta' impenji ewlenin fir-rigward tad-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali, rispett għal prinċipji demokratiċi u għall-istat tad-dritt, kif imsemmi hawn taħt, u pproponiet passi pożittivi fir-rigward tal-implimentazzjoni tagħhom.

Sfortunatament, minn dak iż-żmien 'il hawn kien hemm sensiela ta' żviluppi rigressivi, b'mod partikolari f'April 2009, u dan ifisser li issa Fiġi tinsab fi stat ta' ksur ta' diversi impenji li daħlet għalihom. Dan jirrigwarda partikolarment l-abrogazzjoni tal-Kostituzzjoni, id-dewmien sostanzjali ħafna fiż-żamma ta' elezzjonijiet parlamentari, u l-vjolazzjonijiet tad-drittijiet tal-bniedem. Minkejja li l-implimentazzjoni tal-impenji ddewmet b'mod sostanzjali, il-maġġoranza ta' dawk l-impenji għadhom rilevanti ħafna għas-sitwazzjoni preżenti tal-Fiġi, u huma għalhekk mehmuża ma' din l-ittra. Peress li l-Fiġi ddeċidiet unilateralment li tikser numru ta' impenji ewlenin, dan wassal għal telf għall-Fiġi f'termini ta' fondi għall-iżvilupp.

Madanakollu, fl-ispirtu ta' sħubija li tifforma l-bażi tal-Ftehim ta' Sħubija AKP-UE, l-UE tesprimi d-disponibbiltà tagħha li tieħu sehem f'konsultazzjonijiet formali ġodda malli jkun hemm prospetti raġjonevoli għal konklużjoni pożittiva għal tali konsultazzjonijiet. Fl-1 ta' Lulju 2009 il-Prim Ministru Interim ippreżenta pjan ta' direzzjoni biex issir riforma u biex terġa' tiġi stabbilita l-ordni demokratiku. L-UE hija lesta li tieħu sehem fi djalogu dwar dan il-pjan ta' direzzjoni, u li tikkunsidra jekk dan jistax iservi bħala bażi għal konsultazzjonijiet ġodda. Għaldaqstant, l-UE ddeċidiet li testendi l-miżuri xierqa eżistenti għall-Fiġi sabiex toħloq spazju ta' opportunità għal konsultazzjonijiet ġodda. Filwaqt li xi wħud mill-miżuri xierqa mhumiex aġġornati, ġie konkluż li minflok ma dawn għandhom jiġu aġġornati unilateralment, l-UE tippreferi tesplora aktar il-possibilitajiet għal konsultazzjonijiet ġodda mal-Fiġi. Konsegwentement, huwa importanti b'mod partikulari li l-Gvern Interim jikkommetti ruħu għal djalogu politiku domestiku inklużiv u għal flessibilità fir-rigward ta' perjodu ta'żmien li fih titwettaq il-pjan ta' direzzjoni. Filwaqt li l-pożizzjoni tal-UE hija u se tibqa' dejjem iggwidata mill-elementi essenzjali tal-Ftehim ta' Sħubija AKP-UE kif ukoll mill-prinċipji fundamentali tiegħu, b'mod notevoli fir-rigward tar-rwol ċentrali ta' djalogu u t-twettiq ta' obbligi reċiproki, huwa enfasizzat li l-UE ma waslet għal ebda konklużjoni ppremeditata fir-rigward tar-riżultati ta' konsultazzjonijiet futuri.

▼M5

Jekk konsultazzjonijiet ġodda jirriżultaw f'impenji sostanzjali mill-Fiġi, l-UE hija impenjata favur rivalutazzjoni bikrija u pożittiva ta' dawn il-miżuri xierqa. Minnaħa l-oħra, jekk is-sitwazzjoni fil-Fiġi ma titjiebx, il-Fiġi se tkompli titlef aktar fondi għall-iżvilupp. B'mod partikulari, il-valutazzjoni tal-progress li sar għarritorn għal tmexxija kostituzzjonali se tiggwida lill-UE fid-deċiżjonijiet li jridu jittieħdu dalwaqt dwar miżuri akkumpanjanti fir-rigward tal-pajjiżi tal-Protokoll taz-Zokkor u l-Programm Indikattiv Nazzjonali tal-Fiġi taħt l-10 Fond Ewropew għall-Iżvilupp (FEŻ).

Sakemm ikunu saru konsultazzjonijiet ġodda, l-UE tistieden lill-Fiġi sabiex tkompli u tintensifika d-djalogu politiku msaħħaħ.

Il-miżuri xierqa huma dawn li ġejjin:

— l-għajnuna umanitarja u s-sostenn dirett għas-soċjetà ċivili u l-populazzjonijiet vulnerabbli jistgħu jitkomplew,

— l-attivitajiet ta' kooperazzjoni li għaddejjin, b'mod partikulari taħt it-8 u d-9 FEŻ, jistgħu jibqgħu għaddejjin,

— attivitajiet ta' kooperazzjoni li jistgħu jgħinu biex tirritorna d-demokrazija u biex tittejjeb it-tmexxija jistgħu jitkomplew, għajr taħt ċirkustastanzi verament eċċezzjonali,

— l-implimentazzjoni tal-miżuri mehmuża għall-2006, fir-rigward tar-riforma taz-zokkor, tista' tipproċedi. Il-ftehim ta' finanzjament ġie ffirmat fil-livell tekniku mill-Fiġi fid-19 ta' Ġunju 2007. Hu nnotat li l-ftehim ta' finanzjament jinkludi klawżola ta' sospensjoni,

— it-tħejjija u l-potenzjal li jiġi iffirmat il-programm indikattiv multiannwali għall-miżuri akkumpanjanti għar-riforma taz-zokkor għall-2011-2013 jistgħu jipproċedu,

— It-tlestija, l-iffirmar fuq livell tekniku u l-implimentazzjoni tad-Dokument ta' Strateġija għall-Pajjiż u l-Programm Nazzjonali Indikattiv għall-10 FEŻ b'pakkett finanzjarju indikattiv, kif ukoll l-allokazzjoni possibbli ta' porzjon ta' inċentivi li jasal sa 25 % ta' din is-somma, se jkunu soġġetti għall-ħarsien tal-impenji magħmula fir-rigward tad-drittijiet tal-bniedem u l-istat tad-dritt, b'mod partikulari: li l-Gvern Interim jiddefendi l-Kostituzzjoni, li l-indipendenza tal-ġudikatura tkun rispettata bis-sħiħ, li r-Regolamenti Pubbliċi dwar l-Emerġenzi, li ġew introdotti mill-ġdid fis-6 ta' Settembru 2007, jitneħħew mill-iżjed fis possibbli, li l-allegazzjonijiet kollha marbutin ma' ksur tad-drittijiet tal-bniedem jiġu investigati jew trattati b'konformità maddiversi proċeduri u fora skont il-liġijiet tal-Fiġi, u li l-Gvern Interim se jagħmel mill-aħjar biex ma jħallix aġenziji tas-sigurtà joħorġu dikjarazzjonijiet maħsuba biex jintimidaw,

— l-allokazzjoni taz-zokkor għall-2007 hija żero,

— id-disponibilità tal-allokazzjoni taz-zokkor għall-2008 kienet soġġetta għal prova ta' tħejjija kredibbli u opportuna ta' elezzjonijiet skont l-impenji miftiehma, b'mod partikulari dwar iċ-ċensiment, it-tfassil mill-ġdid tal-konfini u r-riforma elettorali skont il-Kostituzzjoni, u miżuri li ttieħdu biex jiżguraw il-funzjonament tal-Uffiċċju Elettorali, li jinkludi l-ħatra ta' Kontrollur tal-Elezzjonijiet sat-30 ta' Settembru 2007 skont il-Kostituzzjoni. Din l-allokazzjoni taz-zokkor għall-2008 ntilfet fil-31 ta' Diċembru 2009,

— l-allokazzjoni taz-zokkor għall-2009 ġiet imħassra f'Mejju 2009 minħabba li l-Gvern Interim iddeċieda li jittardja l-elezzjonijiet ġenerali sa Settembru 2014,

▼M5

— l-allokazzjoni għall-2010 ġiet imħassra qabel l-1 ta' Mejju 2010 peress li ma sar l-ebda progress fit-tkomplija tal-proċess demokratiku; madankollu, minħabba s-sitwazzjoni kritika tas-settur taz-zokkor, parti mill-allokazzjoni twarrbet għal għajnuna diretta lill-popolazzjoni dipendenti direttament fuq il-produzzjoni taz-zokkor sabiex jitnaqqsu l-konsegwenzi soċjali ħżiena. Dawn il-fondi huma ġestiti b'mod ċentrali mid-Delegazzjoni tal-UE f'Suva u ma jiġux mgħoddija mill-Gvern,

— id-disponibilità tal-allokazzjoni indikattiva taħt il-programm multiannwali għall-miżuri akkumpanjanti fir-rigward ta' eks pajjiżi tal-Protokoll taz-Zokkor 2011-2013 se tkun tiddependi fuq ftehim fil-proċess ta' konsultazzjoni; fin-nuqqas ta' tali ftehim ikunu biss intervenzjonijiet ta' mitigazzjoni soċjali li jiġu meqjusa għall-iffinanzjar permezz ta' din l-allokazzjoni,

— appoġġ speċifiku għat-tħejjija u l-implimentazzjoni ta' impenji ewlenin, b'mod partikulari b'appoġġ għat-tħejjija u/jew it-twettiq ta' elezzjonijiet, jistgħu jitqiesu,

— il-kooperazzjoni reġjonali, u l-parteċipazzjoni tal-Fiġi fiha, m'humiex se jiġu affettwati,

Is-sorveljanza tal-impenji ser issir b'konformità mat-termini fl-Anness għal din l-ittra li tikkonċerna d-djalogu regolari, u l-kooperazzjoni effettiva ma' valutazzjonijiet u missjonijiet ta' sorveljanza u rappurtaġġ.

Barra minn hekk, l-UE tistenna li l-Fiġi tikkoopera bis-sħiħ mal-Forum tal-Gżejjer tal-Paċifiku dwar l-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet mill-Grupp ta' Persuni Eminenti, kif approvat mill-Ministri tal-Affarijiet Barranin tal-Forum fil-laqgħa tagħhom f'Vanuatu fis-16 ta' Marzu 2007.

L-UE se tkompli ssegwi mill-qrib is-sitwazzjoni fil-Fiġi. Skont l-Artikolu 8 tal-Ftehim ta' Sħubija AKP-UE, djalogu politiku msaħħaħ se jitwettaq mal-Fiġi biex jiġi assigurat ir-rispett għad-drittijiet tal-bniedem, ir-restawr mill-ġdid tad-demokrazija u r-rispett għall-istat tad-dritt sakemm iż-żewġ partijiet jikkonkludu li n-natura msaħħa tad-djalogu serviet l-għan tagħha.

Jekk ikun hemm tnaqqis tal-pass, falliment jew rigress fl-implimentazzjoni tal-impenji mittieħda mill-Gvern Interim, l-UE tirriżerva d-dritt li taġġusta l-miżuri xierqa.

L-UE tenfasizza li l-privileġġi tal-Fiġi fil-kooperazzjoni tagħha mal-UE jiddipendu fuq ir-rispett lejn l-elementi essenzjali tal-Ftehim ta' Sħubija AKP-UE u l-prinċipji stabbiliti fl-Istrument ta' Kooperazzjoni fl-Iżvilupp. Sabiex tikkonvinċi lill-UE li l-Gvern Interim huwa lest b'mod sħiħ li jsegwi l-impenji meħuda, huwa importanti li progress bikri u sostanzjali jseħħ fit-twettiq tal-impenji miftiehma.

Dejjem tiegħek,

Magħmul fi Brussell,

Għall-Kunsill tal-Unjoni Ewropea	*Għall-Kummissjoni Ewropea*

▼M5

ANNESS GĦALL-ANNESS

IMPENJI MIFTIEHMA MAR-REPUBBLIKA TA' FIĠI

A. **Rispett lejn il-Prinċipji Demokratiċi**

Impenn Nru 1

Li jseħħu elezzjonijiet parlamentari ħielsa u ġusti fi żmien 24 xahar mill-1 ta' Marzu 2007, suġġetti għal sejbiet ta' evalwazzjoni li għandhom isiru mill-awdituri indipendenti maħtura mis-Segretarjat tal-Forum tal-Gżejjer tal-Paċifiku. Il-proċessi li jwasslu għat-twettiq tal-elezzjonijiet għandhom ikunu sorveljati, adattati u riveduti b'mod konġunt, kif inhu meħtieġ fuq il-bażi ta' punti ta' referenza maqbula b'mod konġunt. Dan ifisser b'mod partikulari li:

— sat-30 ta' Ġunju 2007 l-Gvern Interim se jadotta skeda li tistabbilixxi dati għat-tlestija ta' diversi passi li jridu jittieħdu fir-rigward tat-tħejjija tal-elezzjonijiet parlamentari l-ġodda,

— l-iskeda tispeċifika ż-żmien ta' ċensiment, l-abbozz mill-ġdid tal-konfini u r-riforma elettorali,

— Id-deċiżjoni dwar il-konfini u r-riforma elettorali se tittieħed b'konformità mal-Kostituzzjoni,

— se jittieħdu miżuri sabiex jiġi assigurat il-funzjonament tal-Uffiċċju Elettorali, inkluż il-ħatra ta' Kontrollur tal-Elezzjonijiet sat-30 ta' Settembru 2007 b'konformità mal-Kostituzzjoni,

— il-ħatra tal-Viċi President ser issir b'konformità mal-Kostituzzjoni.

Impenn Nru 2

Li l-Gvern Interim, meta jadotta inizjattivi u bidliet serji ta' politika leġiżlattiva, fiskali u oħrajn, għandu jikkunsidra konsultazzjonijiet mas-soċjetà ċivili u l-partijiet interessati relevanti l-oħra.

B. **L-Istat tad-Dritt**

Impenn Nru 1

Li l-Gvern Interim għandu jagħmel mill-aħjar sabiex ma jħallix li jsiru dikjarazzjonijiet minn aġenziji ta' sigurtà maħsuba biex jintimidaw.

Impenn Nru 2

Li l-Gvern Interim iħares il-Kostituzzjoni tal-1997, u jiggarantixxi l-ħidma normali u indipendenti tal-istituzzjonijiet kostituzzjonali bħall-Kummissjoni tal-Fiġi għad-Drittijiet tal-Bniedem, il-Kummissjoni għas-Servizz Pubbliku, u l-Kummissjoni tal-Uffiċċji Kostituzzjonali. L-indipendenza sostanzjali u l-ħidma tal-Kunsill il-Kbir tal-Kapijiet ikunu ippreservati.

Impenn Nu 3

Li l-indipendenza tal-ġudikatura tkun rispettata bis-sħiħ, li titħalla taħdem liberament u li d-deċiżjonijiet tagħha jkunu rispettati mill-partijiet kollha kkonċernati, b'mod partikulari:

— li l-Gvern Interim jimpenja ruħu li jaħtar it-tribunal skont is-Sezzjoni 138(3) tal-Kostituzzjoni sal-15 ta' Lulju 2007,

— li kwalunkwe ħatra u/jew tneħħija ta' imħallef għandha għalhekk issir b'konformità stretta mal-proviżjonijiet kostituzzjonali u r-regoli tal-proċedura,

▼M5

— li ma jkun hemm l-ebda każ ta' interferenza, fi kwalunkwe forma, mill-forzi miltari u l-pulizija jew mill-Gvern Interim fil-proċess ġudizzjarju, inkluż rispett sħiħ għall-professjoni legali.

Impenn Nru 4

Li l-proċeduri kriminali kollha marbuta mal-korruzzjoni jkunu trattati permezz tal-mezzi ġudizzjarji xierqa u li kwalunkwe korp ieħor li jista' jitwaqqaf sabiex jinvestiga każijiet allegati ta' korruzzjoni jopera fil-limiti kostituzzjonali.

C. **Drittijiet tal-Bniedem u Libertajiet Fundamentali**

Impenn Nru 1

Il-Gvern Interim jieħu l-passi kollha meħtieġa sabiex jiffaċilita l-investigazzjoni jew l-indirizzar tal-allegazzjonijiet kollha ta' ksur tad-drittijiet tal-bniedem skont il-proċeduri u l-fora varji taħt il-liġijiet tal-Fiġi.

Impenn Nru 2

Il-Gvern Interim biħsiebu jneħħi r-Regolamenti ta' Emerġenza Pubblika f'Mejju 2007, soġġett għal kwalunkwe theddidiet għas-sigurtà nazzjonali, l-ordni pubbliku jew is-sikurezza.

Impenn Nru 3

Il-Gvern Interim hu impenjat li jiżgura li l-Kummissjoni ta' Drittijiet tal-Bniedem fil-Fiġi taħdem b'indipendenza sħiħa u skont il-Kostituzzjoni.

Impenn Nru 4

Li l-libertà tal-espressjoni u l-libertà tal-mezzi tax-xandir, fil-forom kollha tagħha, ikunu rispettati b'mod sħiħ kif previst fil-Kostituzzjoni.

D. **Is-segwitu tal-Impenji**

Impenn Nru 1

Li l-Gvern Interim jimpenja ruħu li jżomm djalogu regolari biex tkun tista' ssir verifika tal-progress li sar u jagħti lill-awtoritajiet/rappreżentanti tal-UE u l-Kummissjoni Ewropea aċċess sħiħ għall-informazzjoni dwar il-kwistjonijiet kollha relatati mad-drittijiet tal-bniedem, ir-restorazzjoni paċifika tad-demokrazija u tal-istat tad-dritt fil-Fiġi.

Impenn Nu 2

Li l-Gvern Interim jikkoopera bis-sħiħ ma' kwalunkwe missjoni mill-UE biex jiġi evalwat u sorveljat il-progress.

Impenn Nu 3

Li mit-30 ta' Ġunju 2007, il-Gvern Interim jibda jibgħat kull tliet xhur rapporti dwar il-progress li sar fir-rigward tal-elementi essenzjali tal-Ftehim ta' Cotonou u dwar l-impenji.

Hu nnutat li ċerti kwistjonijiet jistgħu jiġu indirizzati b'mod effettiv biss permezz ta' approċċ pragmatiku li jagħraf ir-realtajiet tal-preżent u li jiffoka fuq il-futur.